

Tutkimustiivistelmä

Päivi Rissanen 2015

Kokemusasiantuntijatoimintaa kehittämässä – kokemusasiantuntijan näkökulma

Kokemusasiantuntijatoiminta voi hyödyttää toimijaa itseään, toisia kuntoutujia, ammattiauttajia ja palvelujärjestelmää

Kokemusasiantuntijatoiminta on kehittynyt erityisesti 2000-luvulla. Sen juuret ovat potilas-, vammais- ja kansalaisjärjestöjen toiminnassa, erityisesti vertaistuessa. Mielen avain-hankkeessa kehitetty kokemusasiantuntijakoulutusmalli ja kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen vastasivat Kaste -ohjelman tavoitteisiin sekä Kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman ehdotukseen asiakkaan osallisuuden lisäämisestä sekä kokemusasiantuntijoiden ja vertaistoimijoiden ottamisesta mukaan mielenterveys- ja päihdetyön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Kokemusasiantuntijoilla on oma näkökulmansa kokemusasiantuntijakoulutuksen merkitykseen, kokemusasiantuntijaksi kasvamiseen ja kokemusasiantuntijatoiminnan kehittämiseen. Mielen avain-hankkeen kokemusasiantuntijakoulutuksiin osallistuneille tehtiin maaliskuussa 2014 kysely, jossa kartoitettiin kokemusasiantuntijakoulutuksen merkitystä, sisältöä, hyötyjä ja kehittämistarpeita sekä kokemusasiantuntijatehtävissä toimimista. Vastauksia saatiin 41 koulutetulta kokemusasiantuntijalta.

Ydinviestit

- Kokemusasiantuntijuuden kautta voidaan antaa ääni perinteisesti äänettömille asiakasryhmille
- Palvelun käyttäjistä tulee aktiivisia toimijoita, mikä tukee kuntoutumisprosessia
- Kokemusasiantuntijuuden keskeinen viesti on toivo
- Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittämisen haasteena ovat sosiaaliturvan ja palkkioiden yhteensovittamisen ongelmat sekä se, että palvelun käyttäjien ja ammattiauttajien yhteistyön tekemisestä puuttuvat rakenteet ja perinteet erityisesti julkisella sektorilla.
- Kokemusasiantuntijuus voi avata uusia toimintamalleja sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan, tutkimukseen ja kehittämiseen

Avainsanat

Kokemusasiantuntija, mielenterveys, kehittäminen, osallisuus

Julkaisun lähde: Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2009-2015 - Miten tästä eteenpäin? Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos työpaperi 20/2015, 239-244.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-538-7>